

bliver der fuld Frihed. Vil Ægteparret have Kirkens Velsignelse lyst over sig, kan det gøre det; har det ingen Trang dertil, kan det undgaa det. Dette er fuldt ud i Overensstemmelse med Menighedens Aand og med Khristi Aand, thi Kristendommen er et Tilbud: har man Brug derfor, faar man det, og saa faar man det netop i Forhold til sin Tro; har man ikke Brug derfor, kan man undgaa at søge det. Tror vedkommende Ægtepar, at Menneskelivet er rundet af guddommelig Rod, og tro de i Henhold dertil, at Ægteskabet er en guddommelig Indstiftelse, ville de naturligvis føle Trang til ogsaa i dette Stykke at raadføre sig med den Gud, de tro paa, og til at bede om Forbøn af den Menigheds-kreds, hvori de leve. Men har man ikke denne Tro, anser man Ægteskabet for noget rent menneskeligt uden guddommelig Indstiftelse, vil man ikke søge Kirkens Velsignelse, og saa er man derfor lige vel gift og Ægteskabet anerkendt og fredlyst af det borgerlige Samfund. — Dette Afsnit kan jeg ogsaa fuldt ud billige. Jeg kunde have et enkelt personligt Ønske, men det skal jeg sætte til Side, for det er ikke af stor Betydning, naar vi blot kunne faa Loven vedtaget i den foreliggende Skikkelse og helst faa den vedtaget snart, i alt Fald i indeværende Samling.

Saa skal jeg til Slutning gøre en ganske enkelt Bemærkning til det ærede 6te Medlem for 9de Kreds (Nordby), som udtalte sig om Lovforslaget i Gaar. Han brugte det Udtryk: Giv Gud, hvad Guds er, og Kejseren, hvad Kejserens er! Det mener jeg, Lovforslaget gør, men det mente det ærede Medlem ikke. Det staar afgjort for mig saaledes, at der paa den ene Side skelnes mellem, hvad der er Guds og hvad der er Kejserens, eller, som det her er udtrykt, Statens Krav, men paa den anden Side stiller Lovforslaget begge Dele i saa venligt Forhold til hinanden som det, hvori Kristendom og Menneskelighed i mine Øjne altid maa staa. Uden Menneskelighed er ingen Kristendom paa Jorden og uden Kristendom — som jeg jo opfatter som en Samvittigheds- og Trossag — er der ikke Tale om, at Menneskeligheden kan hjælpe sig selv med at bygge sin Lykke fuldt ud. Deri er jeg altsaa uenig med det ærede Medlem, men jeg skal ikke komme nøjere ind paa hans Udtalelser, der forekom mig spredte og der, saa vidt jeg forstod, vare saa bestemt adresserede til den højtærede Kirkeminister, at jeg kan betragte dem som mig mere uvedkommende, idet jeg naturligvis er sik-

ker paa, at den ærede Minister nok i det Stykke skal svare for sig selv og sit Lovforslag.

Breinholt: Ligesom den ærede Taler, der i Gaar havde Ordet fra Sekretærpladsen (Nordby), troede, at man maatte være den ærede Minister taknemmelig for dette Lovforslag, saaledes tror ogsaa jeg, at den ærede Minister ved Fremsættelsen af dette Lovforslag har taget en Sag op, hvor der længe har været Trang til en Reform. Det har nemlig altid staaet for mig som noget højest unaturligt, at for at et Brudepar skulde kunne søge borgerlig Vielse, maatte i alt Fald en af Parterne træde ud af Folkekirken. Selv om vedkommende nok saa gerne vil forblive i Folkekirken og føler sig religiøst knyttet til denne, kan der jo forekomme Tilfælde, hvor Valget mellem Opnaaelsen af Ægteskab og Forblivelsen i Folkekirken ret ubarmhjertigt stilles, f. Eks. naar kirkelig Vielse nægtes fraskilte. Der bliver da ingen anden Udvej tilbage end borgerligt Ægteskab, men Betingelsen herfor er en Udtrædelse af Folkekirken, og det maa sikkert erkendes at være en baade utilbørlig og utilladelig Betingelse. Paa den anden Side har den nuværende Tilstand medført, at en Præst i Folkekirken kan blive stillet under en virkelig Samvittighedstvang, naar han i Kraft af sin borgerlige Embedsstilling ikke tør og ikke maa nægte kirkelig Vielse, hvor det dog strider mod hans religiøse Overbevisning. Der foreligger saaledes til begge Sider en Tvang, som jeg og vist mange med mig finder er uholdbar, og som man maa se at komme bort fra. Det har imidlertid altid forekommet mig, at man bedst kunde komme over det ved at give fuld Frihed til begge Sider. Nu ved jeg nok, at den højtærede Kultusminister i Gaar, hvis jeg overhovedet har opfattet hans Udtalelser rigtigt, erklærede en saadan Frihed for en Umulighed. Det forekommer mig imidlertid ikke — med al den Respekt, jeg nærer for den ministerielle Sagkyndighed — at denne Paastand blev belagt med saadanne overbevisende Data, at man deraf kan slutte sig til Umuligheden. Jeg gad nemlig nok vide, hvad der egentlig skulde være i Vejen for at give et Brudepar Ret og fuld Frihed til enten at lade sig vie af en hvilken som helst Præst i Folkekirken, som de dertil maatte vælge, og som dertil maatte findes villig, eller til, hvis det foretrækker det, at indgaa borgerligt Ægteskab, og lige saa lidt øjner jeg, hvilken Ulykke der kunde afstedkom-